

N.B.:

1. Q.1 and Q.2 are compulsory.
2. Attempt any TWO questions from the rest.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. Use of Calculator is allowed.

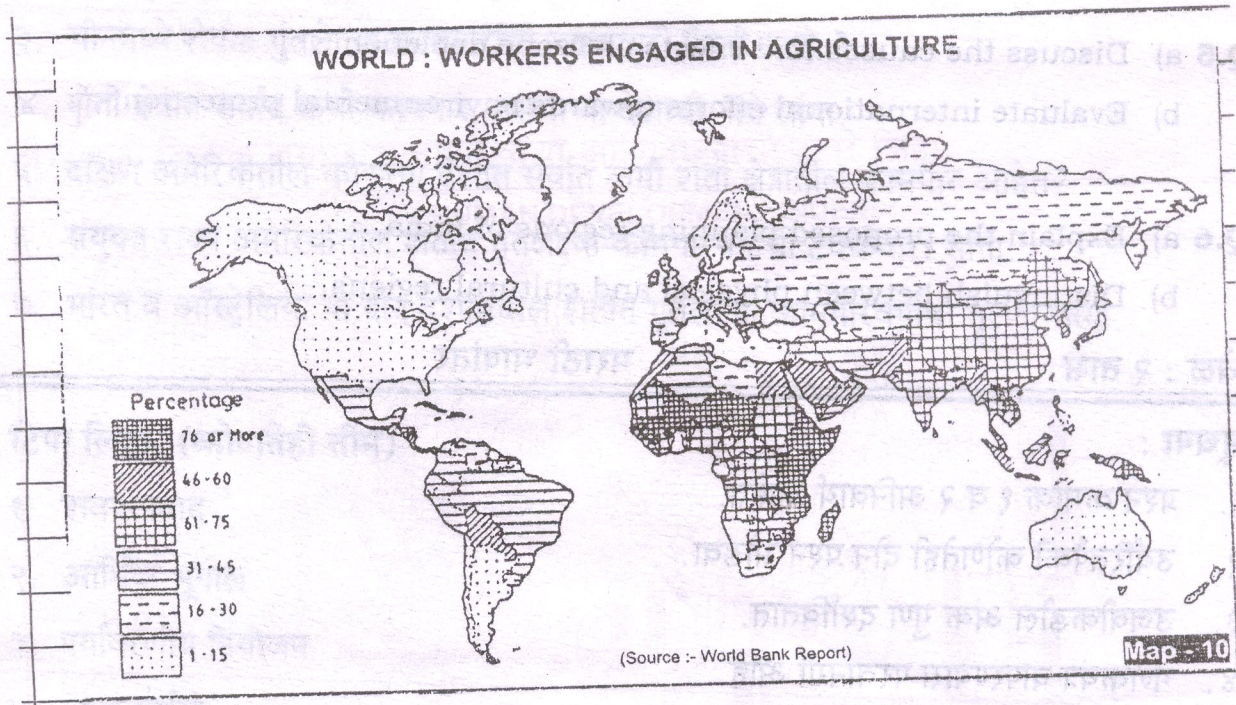
Q.1 a) Represent following data with the help of divided bar diagram and interpret the result. [7]

Occupational distribution of working population in India (%)

Sector	1991	2001
Primary	67.5	57.3
Secondary	11.7	17.6
Tertiary	20.4	25.2

Source : Statistical outline of India 2006-07

b) Study the given thematic map and answer the following. [8]

Questions :

1. What does the given map represent ? [1]
2. Which cartographic technique is used to represent the data on the map? [1]
3. What is the percentage of workers engaged in agriculture in China. [1]
4. Name the countries with lowest workers engaged in agriculture. [1]

5. Which south American country Shows low proportion of workers engaged in agriculture. [1]
6. State the percentage of workers engaged in agriculture in United States of America. [1]
7. Compare the workers engaged in agriculture in India with Australia. [2]

Q.2 Write short notes [any three] [15]

1. Possibilism
2. Economic Geography
3. Environmental Management
4. Acid rain
5. Types of Planning region

Q.3 a) Discuss the role of technology in the development of man-environment relationship. [8]

b) Distinguish between Behavioural and Welfare approaches. [7]

Q.4 a) Describe the scope of Human Geography. [15]

Q.5 a) Discuss the causes and effects of Ozone depletion. [8]

b) Evaluate international efforts towards environmental protection. [7]

Q.6 a) Explain the proposed planning regions of India. [8]

b) Distinguish between physical and cultural regions. [7]

वेळ : २ तास

मराठी भाषांतर

गुण : ६०

सूचना :

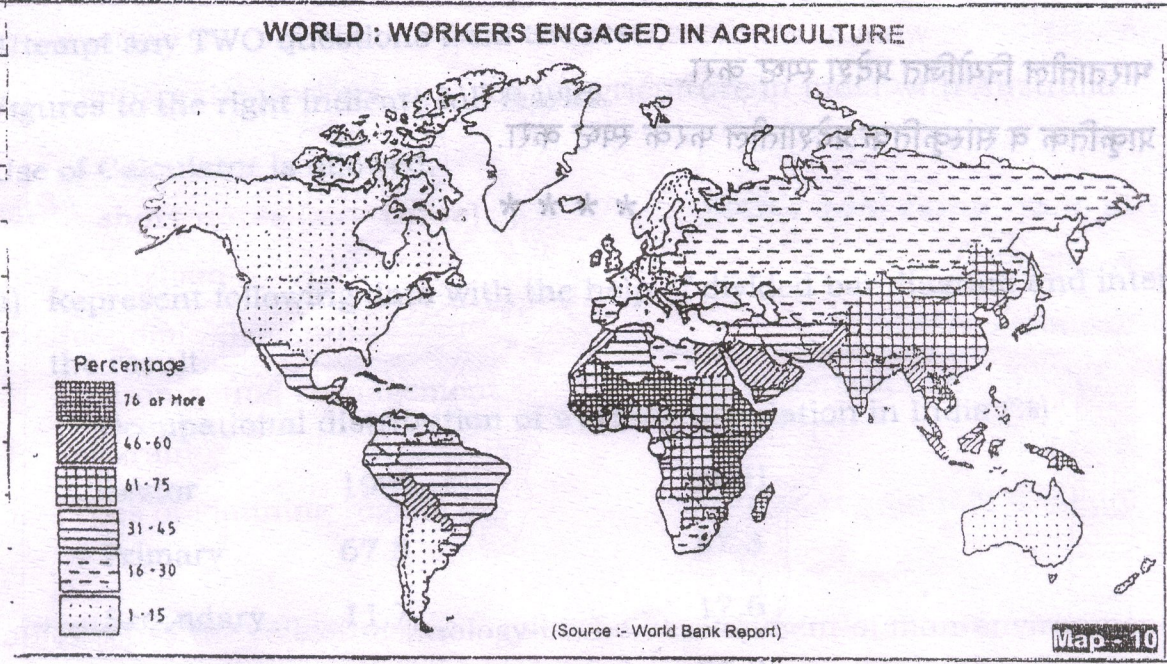
१. प्रश्न क्रमांक १ व २ अनिवार्य आहेत.
२. उर्वरितपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
३. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
४. गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.

प्र.१ अ) खालील दिलेली माहिती विभाजित स्तंभालेखाच्या सहाय्याने दर्शवा व अन्वयार्थ लिहा. (७)

भारतातील कार्यक्षम लोकसंख्येचे व्यवसायिक वितरण

क्षेत्र	१९९१	२००१
प्राथमिक	६७.५	५७.३
द्वितीय	११.७	१७.६
तृतीय	२०.४	२५.२

ब) दिलेला उद्देशात्मक नकाशा अभ्यासा व खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा. (८)

प्रश्न :

१. दिलेला नकाशा कोणती माहिती दर्शवित आहे? (१)
२. नकाशातील माहिती कोणत्या नकाशिय तंत्राच्या सहाय्याने दर्शविली आहे ? (१)
३. चीनमध्ये शेतीत गुंतलेल्या कामगारांची टक्केवारी किती आहे ? (१)
४. शेती क्षेत्रात सर्वात कमी कामगार असणाऱ्या देशांची नावे सांगा. (१)
५. दक्षिण अमेरिकेतील कोणत्या देशात सर्वात कमी शेती क्षेत्रातील कामगार आहेत? (१)
६. संयुक्त राज्य अमेरिकेतील शेतीत गुंतलेल्या कामगारवर्गाची टक्केवारी सांगा. (१)
७. भारत व ऑस्ट्रेलिया या दोन देशामधील शेतीत गुंतलेल्या कामगारवर्गाची तूलना सांगा. (२)

प्र.२ टिपा लिहा. (कोणतेही तीन)

(१५)

१. शक्यतावाद
२. आर्थिक भूगोल
३. पर्यावरणीय नियोजन
४. आम्लपर्जन्य
५. नियोजित प्रदेशांचे प्रकार

प्र.३ अ) मानव-पर्यावरण संबंधातील विकासात तंत्रज्ञानाच्या भूमिकेवर चर्चा करा.

(८)

ब) वर्तणूक व कल्याणकारी दृष्टीकोनामधील फरक स्पष्ट करा.

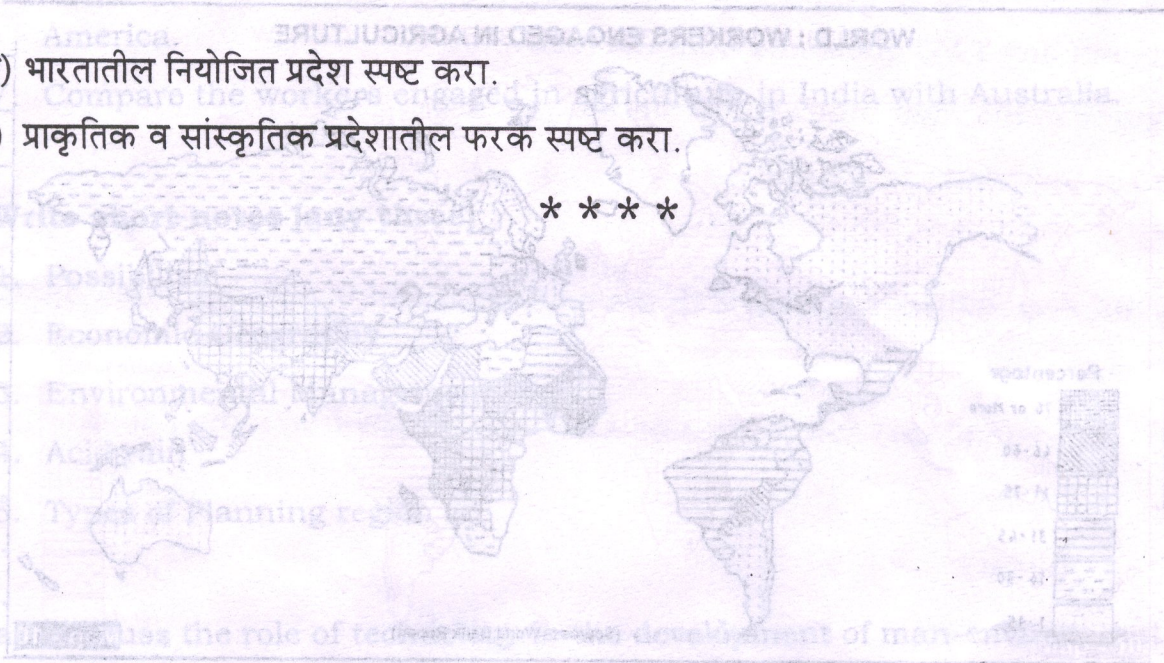
(७)

प्र.४ मानवी भूगोलाची व्याप्ती वर्णन करा.

(१५)

- (1) प्र.५ अ) ओझोन थराच्या न्हासाची कारणे व परिणाम यांवर चर्चा करा. (८)
- ब) पर्यावरण संरक्षणाच्या दृष्टिने आंतरराष्ट्रीय स्तरावर केलेल्या प्रयत्नांचे मूल्यमापन करा. (७)

- प्र.६ अ) भारतातील नियोजित प्रदेश स्पष्ट करा. (८)
- ब) प्राकृतिक व सांस्कृतिक प्रदेशातील फरक स्पष्ट करा. (७)

- Q.4 a) Describe the scope of Human Geography. (9)
- Q.5 a) Discuss the concept of internationalization. (8)
- b) Evaluate internationalization. (8)
- Q.6 a) Discuss the concept of internationalization. (8)
- b) Evaluate internationalization. (8)
- कुल : २ तास
भारती भाषांतर
पूर्णा : ६०

- (19) मुख्य विषय : अर्थशास्त्र (20)
- (निकि द्वितीयक) अज्ञानी मंडी १.२
१. प्रश्न क्रमांक १ व २ अनिवार्य आहेत. (जाणता प्रश्न) ३
 २. उर्वरितपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (जाणता प्रश्न) ६
 ३. उजवीकडले अंक गुण दर्शविताना. (नवीन प्रश्न) ६
 ४. संपादन वेळापत्रास परवानगी आहे. (जाणता प्रश्न) ४

- प्र.१ अ) खालील दिलेली माहिती विभाजित स्तंभालेखाच्या सहाय्याने दर्शवा. (५)
- भारतातील कार्यक्षम लोकसंख्येचे व्यवसायिक वितरण
- (1) प्र.३ अ) भारतातील कार्यक्षम लोकसंख्येचे व्यवसायिक वितरण (६.५)